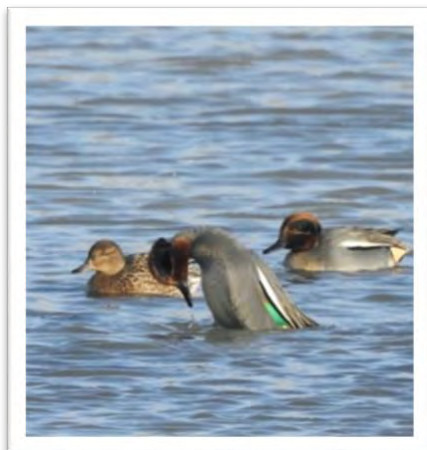

Jaarverslag 2024

Foto's voorzijde:

Zonsopkomst boven het Landje van Gruijters / Peter Pennock

Excursie, baltsende Wintertalingen en knotten van wilgen tijdens werkdag / Johan Stuart

Over de stichting

De stichting beheert sinds 2016 het Landje van Gruijters bij Spaarndam. Dit is een nat natuurgebied van 9 hectare. Het omvat extensief begraasd en reliëfrijk grasland, ondiepe plassen en een rietveld. Het geheel is doorsneden met slootjes en de 13^e-eeuwse Velserdijk.

De doelstelling van de stichting is:

- Het in standhouden van het Landje van Gruijters als een uniek brakwatergebied voor fauna en flora door middel van behoud en verbetering van milieu- en ecologische waarden.
- Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De stichting moet het beheer van het Landje van Gruijters tot ver in de toekomst garanderen. Daarom vinden we het verstandig een groter bedrag in kas te hebben dan het door de belastingdienst gehanteerde bestedingscriterium van 1,5 keer de jaarlijkse kosten van de eigen werkorganisatie.

Vrijwilligers doen al het werk binnen de stichting en krijgen geen vergoeding. Het Landje van Gruijters ligt in Spaarwoude Park.

Colofon

Stichting Duurzaam Natuurbeheer Landje van Gruijters

Opgericht 14 oktober 2016

Postadres: Dinkellaan 31, 2105 VK Heemstede

Bezoekadres: Redoute, Spaarndam

Banknummer NL47 INGB 0007 8307 60

KvK 67070973

RSIN 856818227

www.landjevangruijters.nl

1. Inleiding

We kijken graag terug op het jaar 2024. Een mooi jaar voor het Landje van Gruijters met leuke waarnemingen en veel positieve ontwikkelingen. Maar ook blijven er zorgen over bijvoorbeeld het opgroeien van jongen Kluten en het 'woekeren' van Riet en Pitrus.

Het jaar begon met een paar dagen schaatsplezier op het Landje van Gruijters. We hadden de primeur. Er kon op het Landje als eerste geschaatst worden. Het Haarlems Dagblad en NH Nieuws maakten er reportages over. Verder berichten we in dit verslag welke vogelsoorten er hebben gebroed en in welke aantallen, welke drie nieuwe vogelsoorten er werden gezien en hoe het is gelukt het jaarlijkse financiële tekort om te buigen. Ook in dit jaarverslag informatie over een

hoopgevend mailtje van Bernet Elzinga, scheidend bestuurslid van de J.C. Ruigrok Stichting. Eind 2024 nam helaas Simone Kerkdijk afscheid van ons bestuur. Ze is gestopt met haar bestuurswerk voor de stichting omdat ze haar werk voor het Landje niet langer kon combineren met haar drukke baan en gezin. We zullen haar enthousiasme enorm missen, maar komen haar vast nog tegen in het veld.

Bij ons werk in het veld werken we nauw samen met Bert Smolenaars, de pachter van het Landje van Gruijters.

We sluiten dit jaarverslag over 2024 met een gedicht dat is geschreven over het Landje van Gruijters.

Op 4 maart 2024 verschenen de eerste Grutto's in het Landje van Gruijters. Het grootste aantal Grutto's werd op 16 maart gezien door Jacob Bruin: 169 stuks / Ton Haver maakte deze foto op 14 maart

J.C. Ruigrok Stichting

Bijzonder aanbod van de J.C. Ruigrok Stichting

We ontvingen een mail van Bernet Elzinga waarin ze schreef: “In 2024 neem ik afscheid van het bestuur van de J.C. Ruigrok Stichting en nu mag ik, bij wijze van afscheidscadeau, een substantiële gift doen aan een project. Aangezien het Landje van Gruijters een van de projecten is waar ik heel enthousiast over ben, ik kom er zelf ook graag, ben ik benieuwd of jullie als bestuur nog specifieke wensen hebben om het landje verder te ontwikkelen.”

Wij hebben daar natuurlijk positief op gereageerd en in 2024 gewerkt aan een plan dat als uitgangspunt heeft het duurzaam op orde brengen van het beheer. Natuurbeheer is een kwestie van lange adem en daarom is het van groot belang het beheer ook in de toekomst te kunnen uitvoeren. Dit moet fysiek én financieel haalbaar blijven. We willen het geld gebruiken voor het versterken van onze inkomstenbronnen en het beheer van het gebied duurzaam op orde brengen.

Daarnaast hadden we ook een idee om een vogelarm perceel met veel pitrus in het Landje van Gruijters af te plaggen zodat daar riet kan gaan groeien, maar na advies van enkele ecologen zien we daar vanaf. De vegetatie blijkt heel waardevol te zijn en de waarde kan verhoogd worden door jaarlijks te maaien en af te voeren. In plaats daarvan zorgen we voor een betere beheersbaarheid van het waterpeil.

Eind 2024 hebben we het plan ingediend en begin 2025 horen we de uitslag. Wordt dus vervolgd.

Bezoek deskundigen op 29 augustus aan het 'pitrus-perceel' / Johan Stuart

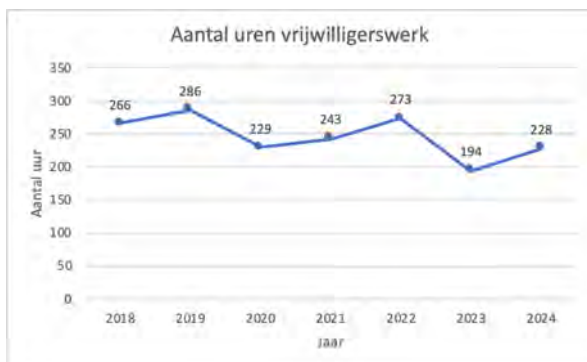

Pauze tijdens de werkdag in september / Margot Slot

2. Beheer

De inzet van alle vrijwilligers was in 2024 weer hartverwarmend. Het uitgangpunt bij al het werk in het Landje van Gruijters is het beheerplan dat is vastgesteld bij de oprichting van onze stichting. Een belangrijk doel is het openhouden van het gebied ten behoeve van de eenden en steltlopers die graag in de ondiepe plassen verblijven. Daarom proberen we bijvoorbeeld de uitbreiding van Riet en Pitrus in te dammen.

In 2024 hebben we twee vrijwilligersdagen georganiseerd, waarbij we met meer dan 20 mensen allerlei klussen aanpakten. We hebben gewerkt op 10 februari en 7 september. Daarnaast waren er regelmatig kleinere teams aan de slag bijvoorbeeld met het neerzetten en onderhouden van het vossenraster. En we hebben een zeisteam dat regelmatig aan het werk is. In totaal is er in 2024 228 uur gewerkt, wat vergelijkbaar is met andere jaren. Zie grafiek.

Aantal uren vrijwilligerswerk in het veld in 2018 t/m 2024.

Een belangrijke taak tijdens werkdagen is het schonen van de twee broedeilanden. Deze begroeien in de loop van het voorjaar met allerlei kruiden zoals Harig Wilgenroosje en Brandnetel. Dit zijn snelgroeïende soorten die van veel mest houden. Er valt immers veel vogelmest op de eilanden. Niet alleen van de broedvogels, maar ook van de ganzen die slapen in het Landje van Gruijters. Kluten en Visdieven hebben echter het liefst kale eilandjes, Kokmeeuwen kunnen wat begroeiing beter hebben. Ze verhogen hun nest zo nodig in de loop van het broedproces.

Deze sloot zorgt voor aan- en afvoer van het water in het Landje van Gruijters. Het is dus belangrijk deze vrij te houden van riet en bagger / Eef van Huijssteeden

In 2024 hebben we als proef zout gestrooid op een deel van het Eerste Eiland. Dit zorgde inderdaad voor een lagere begroeiing tot in mei. Dit is dan ook de plek waar vanaf 10 mei de Visdieven zijn gaan broeden. We hebben daarom het voornemen om de proef met zout in 2025 te herhalen op beide eilanden. Zout komt ook van nature voor in het Landje van Gruijters, het is immers een brakwatergebied. We hebben deze methode afgekeken van de Marker Wadden. Daar heeft Natuurmonumenten [laten onderzoeken](#) wat het beste beheer is voor de broedplekken van Visdief en Kluut. Het strooien van zout bleek het meest effectief.

Een proef met zout in 2024 pakte goed uit. Op het linkerdeel van het Eerste Eiland is zout gestrooid. Daardoor is de begroeiing daar lager. Dit is gunstig is voor met name Kluut en Visdief / Johan Stuart

Een deel van het maaisel uit het Landje wordt opgehaald door het Recreatieschap Spaarnwoude, een ander deel gebruiken we voor een 'faunaberg'. Vooral Nico Jonker heeft zich hierop toegelegd. In de berg die vakkundig wordt opgebouwd, kunnen allerlei dieren schuilen en insecten kunnen zich in het verterende gewas voortplanten. Het ultieme doel is voortplanting van de Ringslang in zo'n hoop. Maar op een ei-leggende Ringslang zullen nog wel even moeten wachten. De (niet giftige) slang huist rond Amsterdam en het Amsterdamse Bos, maar wordt nog zelden in Zuid-Kennemerland gezien.

De faunaberg in opbouw / Ruthger Smit

Bij het schoonmaken van de broedeilanden gebruiken we een kano die we enkele jaren geleden met geld van de Nationale Postcode Loterij (via Landschap Noord-Holland) hebben kunnen kopen. De kano is handig voor het vervoeren van mensen en voor het afvoeren van enorme bergen vegetatie.

De NPL-kano die we gebruiken voor transport naar de broedeilanden werkt uitstekend / Ruthger Smit

Tijdens de werkdag in september werden vrij veel dode watervogels gevonden. Enkele Wintertalingen en een Meerkoet waren nog in redelijke staat en die zijn via Fred Cottaar onderzocht op vogelgriep. De uitslag was negatief, maar mogelijk was er wel sprake van botulisme. We proberen als het even kan dode vogels zo snel mogelijk te verwijderen, omdat ze een bron van nieuwe infecties kunnen zijn.

Bij het beheer van het Landje van Gruijters wordt nauw samengewerkt met de pachter Bert Smolenaars. Hij maait enkele percelen met veel pitrus en wij plaatsen schrikdraad om te voorkomen dat zijn koeien vast komen te zitten in de drassige randen van het Landje.

Tijdens de zomerstorm in 2023 was een grote populier over de sloot gevallen. Delen van de boom die in het water lagen, zijn pas in 2024 uit het water gehaald in opdracht van Recreatieschap Spaarnwoude. Om het vossenraster te kunnen plaatsen moest een stronk van de oever gesleept worden / Johan Stuart

Op 7 februari waren er al vier Lepelaars druk met voedsel zoeken in het Landje van Gruijters / Ton Haver

3. Biologisch verslag

Onze beheerinspanningen zijn gericht op het verhogen van de natuurwaarden in het gebied. De vogels krijgen daarbij de meeste aandacht, maar we letten steeds meer op zoogdieren, vlinders en planten. We beginnen graag met een aantal bijzondere waarnemingen die mensen toevertrouwen aan waarneming.nl.

3.1 Vogels

Op 26 januari zag Lars Buckx een jagende Slechtvalk en op 11 juli zag Eef van Huijssteeden zelfs een adult samen met een juveniel jagen op een Grutto. Overigens zonder succes. Er waren nog meer bijzondere roofvogelwaarnemingen. 's Winters werd er regelmatig een Blauwe Kiekendief gezien en in de zomer een Bruine Kiekendief. Op 9 oktober werd een Smelleken vrijgelaten in het Landje van Gruijters. Deze was in Hoofddorp tegen een raam gevlogen en opgelapt in het Vogelhospitaal (informatie van Marcel Slaterus). Op de avond van 22 maart fotografeerde Debby van de Voort een Velduil. Dit is een nieuwe soort voor het Landje van Gruijters. Ook werd er af en toe een overvliegende Visarend gezien. Op 12 mei bijvoorbeeld door Frank Knottenbeld.

Op 26 oktober zag Tanja van der Hoorn een Zwarte Rotgans tussen de Grauwe Ganzen. Dit is echter een ontsnapte vogel die al langere tijd in de regio rondzwerft.

Dit jaar twee waarnemingen van een Pontische Meeuw: 9 maart 2024 door Steven Lenos en op 12 augustus door Johan Stuart. Ook dit was nieuwe soort voor het Landje. Bijzonder was de waarneming van Ruud Bakker op 12 april van drie adulte Zwartkopmeeuwen die kort boven het kokmeeuweneilandje vlogen. Het zou wat zijn als deze prachtige meeuwensoort gaat broeden in het Landje van Gruijters! Een andere meeuwensoort was de derde nieuwe soort voor 2024. Op 6 dec 2024 zag Ruud Bakker een verzwakte 1^e winter Drieteenmeeuw. Ruud heeft het Vogelhospitaal ingelicht.

Eind april en in mei werden er regelmatig Groenpootruiters en Zwarte Ruiters gemeld. Ook de Rosse Grutto, een echte wadvogel, werd twee keer gezien. Op 20 april zagen we er twee overvliegen tijdens een excursie en op 24 april zag Ruud Bakker een prachtig uitgekleurde vogel foerageren in het Landje.

De Cetti's Zanger werd het hele jaar zingend gehoord en slechts af en toe gezien. Vanaf 12 mei werd regelmatig een zingende Bosrietzanger gemeld. Op 15 februari zag Lars Buckx twee overvliegende Raven. De Waterpiepers sliepen net als voorgaande jaren in het rietveld ten zuiden van het Landje van Gruijters. Begin februari zaten er rond de 30 stuks.

De Cetti's Zanger is door de klimaatverandering het hele jaar te horen in het Landje van Gruijters. Dit exemplaar is met veel geduld en wat geluk op de foto gezet op 23 oktober / Ton Haver

3.2 Zoogdieren

In 2024 werden er ook een aantal bijzondere zoogdieren gezien in het Landje van Gruijters. Op 18 oktober liep er een Damhart langs. Bert Smolenaars maakte een filmpje. De Bruine Rat is op zich geen zeldzame soort, maar het is wel bijzonder als je een volwassen dier in de keel van een Blauwe Reiger ziet verdwijnen. Fred Hout maakte het mee op 6 april en wist er [indrukwekkende foto's](#) van te maken.

Tijdens de werkdag op 7 september joegen we een Waterspitsmuis en een Noordse Woelmuis op. Nico Jonker probeerde ze nog te vangen voor een foto, maar dat lukte niet. Tot slot werden er op 1 september twee Wezels en op 7 september één gezien langs de Redoute.

3.3 Planten

Dit jaar waren er enkele ecologen op bezoek in het Landje van Gruijters en dat leverde meteen wat bijzondere waarnemingen op. Er werd bijvoorbeeld het zeldzame Moeraszoutgras gevonden, verder Moerasmelkdistel, Goudknopje, Venkel en Juffertje-in-het-Groen en Slijkgroen (foto). De eerste drie soorten geven aan dat het om een brakwatergebied gaat.

Paartje Bergeend met vijf jongen / Ton Haver

3.4 Broedvogels

Het volgen van de broedvogels vinden we heel belangrijk, vooral om te bepalen of ons beheer effectief is. Maar de gegevens zijn ook belangrijk voor Sovon die met de tellingen uit heel Nederland trends berekend van alle soorten in Nederland. We voeren de telling uit volgens de BMP-methode van Sovon. Waarbij je zo'n acht keer rond zonsopkomst begint met tellen. Ook is er een avondtelling. Het vaste telgebied valt samen met ons beheergebied: alles tussen Redoute en Liniepad. Er is een leuk team ontstaan die de tellingen doet: Peter Pennock, Marja van der Heiden, Jan Starcken, Dirk van der Werff en Johan Stuart. Op 10 mei bezochten we de broedeilanden om de nesten te tellen. Zo'n bezoek is nodig omdat het onmogelijk is het aantal nesten vanaf de wegen rondom te tellen. Dit levert natuurlijk verstoring op, maar de rust keert snel weer terug.

De resultaten van alle teljaren staan in de tabel op de volgende pagina.

SOORT	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Knobbelzwaan	0	0	0	1	0	0	0
Grauwe Gans	5	9	5	5	20	15	14
Soepgans	3	2	7	3	1	4	2
Grote Canadese Gans	0	1	1	1	1	0	0
Kl. Canadese Gans hyb.	0	0	0	1	1	0	1
Nijlgans	1	3	1	1	0	1	1
Bergeend	3	2	3	3	8	3	3
Kuifeend	0	0	0	1	2	4	4
Krakeend	8	4	4	4	3	5	4
Slobeend	2	2	1	1	2	1	1
Wilde Eend	9	11	12	11	12	15	11
Soepeend	1	1	1	2	3	3	1
Wintertaling	0	1	1	0	0	0	1
Fazant	0	0	0	0	1	1	2
Waterral	1	0	0	0	0	0	0
Waterhoen	3	3	2	1	3	3	3
Meerkoet	10	10	12	11	9	9	10
Scholekster	1	0	1	0	0	1	0
Kluut	12	15	16	30	14	14	7
Kleine Plevier	1	2	1	2	2	1	0
Kievit	2	2	2	1	0	0	0
Grutto	2	0	1	0	1	0	0
Tureluur	1	3	4	2	3	2	1
Kokmeeuw	0	0	0	8	46	56	66
Visdief	1	1	2	5	7	3	8
Houtduif	0	0	0	0	1	1	1
Koekoek	1	1	1	1	1	1	1
Grote Bonte Specht	0	0	0	0	0	1	0
Kauw	1	0	0	0	0	0	0
Zwarte Kraai	1	1	1	1	1	0	1
Pimpelmees	1	0	0	0	1	1	0
Koolmees	1	1	1	1	1	1	1
Fitis	1	1	0	1	1	1	1
Tjiftjaf	0	0	0	0	0	0	2
Grasmus	0	0	0	1	0	1	0
Bosrietzanger	2	0	2	1	0	1	0
Kleine Karekiet	4	3	2	5	3	4	3
Rietzanger	1	3	3	4	2	3	4
Zwartkop	0	0	0	0	1	0	0
Merel	0	1	0	0	0	0	1
Roodborst	0	0	1	0	0	0	0
Winterkoning	1	1	0	0	1	0	0
Blauwborst	0	2	1	2	1	1	1
Huismus	1	0	0	0	0	0	0
Witte Kwikstaart	1	1	1	1	2	1	2
Putter						1	0
Rietgors	1	1	1	1	2	1	2
Totaalaantal territoria	83	88	92	113	157	160	160
Aantal soorten	31	28	30	31	32	32	30

Aantal territoria van de broedvogels in het Landje van Gruijters in 2018 t/m 2024. Er is geteld volgens de BMP-methode van Sovon. Een vetgedrukte soort staat op Rode Lijst uit 2017.

Het totale aantal territoria of broedpaar is hetzelfde gebleven, toch zijn er heel wat verschuivingen. Het aantal Kokmeeuwen is weer met 10 toegenomen tot 66 paar. De Kluut lijkt het wat minder te doen en de Visdief weer wat beter. Het valt op dat de Kluten min of

meer gelijk broeden met de Kokmeeuwen, terwijl de Visdieven zich later vestigen, als het wat minder druk is met Kokmeeuwen. Of de Kluten last hebben van de Kokmeeuwen kunnen we niet zeggen, wel is het zo dat er net als andere jaren weinig jonge Kluten vliegvlug worden. Waarschijnlijk worden er veel opgegeten, maar we weten niet precies door welke predator. Wel is er gezien dat een Blauwe Reiger binnen een kwartier vier flinke jongen van de Kokmeeuw op schrokte.

Jonge Kokmeeuwen gefotografeerd tijdens het korte bezoek aan de broedeilanden om het aantal nesten te tellen / Johan Stuart

De eenden zijn opvallend constant, net als de Meerkoet en de Waterhoen. De Kleine Plevier is wel gezien in het Landje, maar onvoldoende vaak om te mee tellen als broedgeval. De Bosrietzanger en de Cetti's Zanger werden regelmatig gehoord, maar alleen in de rietkragen rondom ons telgebied. En dan moet je streng zijn en ze niet meetellen.

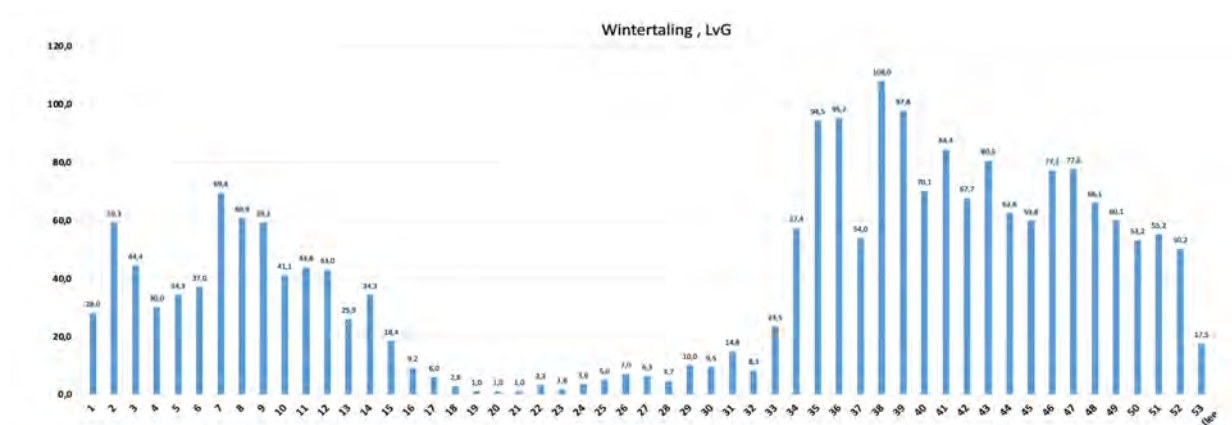

Deze Visdief duldt de aanwezigheid van een Wilde Eend niet bij het nest op een broedeiland / Ton Haver

3.5 Wekelijkse vogeltellingen

We hebben een schat aan vogelgegevens want sinds 1975 worden er tellingen gehouden in het Landje van Gruijters. De laatste jaren zijn de tellers van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland zelfs wekelijks op stap om alle vogels te tellen. Daarbij worden drie telgebieden onderscheiden: Landje van Gruijters, ijsbaan Nova Zembla en de fortgracht van Fort benoorden Spaarndam inclusief omgeving. Ook de hoeveelheid vee en de waterstanden worden genoteerd. Annemiek Huneker coördineert het team tellers en Lida Zaremba bewerkt de gegevens en ontsluit ze in Excel.

In 2024 analyseerde Mindel Timmermans, een student van Aeres Hogeschool uit Almere, de gegevens. Zij heeft voor een aantal veel voorkomende soorten geanalyseerd hoe ze het gebied in de loop van het jaar gebruiken. Ze heeft daarbij de drie deelgebieden naast elkaar gezet: Landje van Gruijters, ijsbaan en fortgracht. Onderstaande grafiek komt uit haar verslag en laat zien hoe de Wintertaling het gebied gebruikt. Haar [verslag is te lezen op onze website](#).

Gemiddeld aantal Wintertalingen per week geteld in het Landje van Gruijters, gebaseerd op gebiedstellingen van leden van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland tussen 2011 en 2023. Bron rapport Mindel Timmermans.

Op 19 maart zochten drie Bonte Strandlopers voedsel in de ondiepe oeverzone van het Landje van Gruijters / Ton Haver

3.6 Aantal waargenomen soorten

Steeds meer mensen houden op waarneming.nl bij wat ze zien in de natuur. Wij zijn daar heel blij mee, omdat het goed weergeeft welke soorten verblijven in het Landje. Onderstaande tabel geeft de ingevoerde soorten per jaar van enkele soortgroepen. De onderste rij geeft alle soorten die zijn waargenomen dus inclusief, insecten, spinnen, slakken etc.. Bekijk de cijfers met voorzichtigheid. De tabel zegt absoluut niets over voor- of achteruitgang van de soortenrijkdom. Het zegt vooral iets over de bereidheid van natuurliefhebbers om hun waarnemingen te delen via deze website. En dat juichen we natuurlijk alleen maar toe.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Alle jaren
Vogels	119	117	122	112	122	110	119	107	182
Zoogdieren	3	4	4	6	3	8	4	7	18
Amfibieën	0	1	2	2	2	3	2	2	5
Dagvlinders	10	11	5	6	9	11	6	8	21
Libellen	0	1	1	0	2	2	1	3	7
Planten	11	21	18	41	53	101	70	97	186
Totaal soorten	148	156	165	183	220	280	233	262	653

Op waarneming.nl ingevoerde soorten van de makkelijk herkenbare soortgroepen in het Landje van Gruijters. De onderste rij is het totale aantal van alle soorten. De getallen zijn exclusief hybriden, varianten en ondersoorten.

Uit de cijfers is wel af te leiden dat er in het Landje van Gruijters weinig amfibieën leven. Alleen de Gewone Pad en de groene kikker spec./Bastaardkikker werden in 2024 gezien of gehoord. Er zijn ook enkele oude waarnemingen van Bruine Kikker, Rugstreeppad en Kleine Watersalamander. Dat er zo weinig amfibiesoorten voorkomen hangt vast samen met het licht zilte karakter van het gebied. Dat heeft ook gevolgen voor de variabiliteit in libellen. De

meeste libellen en juffers planten zich voort in zoet water. Er worden wel wat libellen gezien, maar dat betekent nog niet dat ze zich voortplanten in het Landje.

Natuur in de betonnen voorraadkamers in de Liniedijk

Door kunstnesten op te hangen voor Boerenzwaluwen hebben we geprobeerd de natuurwaarden te vergroten van de betonnen voorraadkamers in de Liniedijk bij het Landje van Gruijters. De kunstnesten worden af en toe gebruikt. Ook in 2024 vlogen er Boerenzwaluwen een voorraadkamer binnen. Aan het einde van het broedseizoen, bleek dat de zwaluwen niet in een kunstnest hadden gebroed, maar op een stukje betonijzer dat uit het plafond stak. Het nest was heel kunstig bevestigd en het bevatte nog minimaal 4 grote jongen!

Wat dit jaar ook opviel was het grote aantal Dagpauwogen dat in de voorraadkamers verbleef. Deze vlinder had in de nazomer van 2024 een extra generatie. Dat zorgde begin september voor enorme aantallen waarnemingen ook rond het Landje van Gruijters. De vlinders die toen werden gezien, zijn in overwintering gegaan. En wij hadden al tientallen 'overwintersaars' op 1 september.

Deze foto is op 21 november 2024 gemaakt. Deze Nijlganzen hebben zeer laat jongen. Wat opvalt is dat er een flink verschil in grootte is tussen de twee jongen. Het is niet verwonderlijk dat het kleine jong op 30 november niet meer werd gezien / Johan Stuart

4. Communicatie en voorlichting

Er is in het verslagjaar weer flink aan de weg getimmerd. We begonnen in maart met de excursies. In totaal hebben we er 5 namens de Stichting gegeven met in totaal 50 deelnemers. Natuurlijk zijn de vele vogels het aantrekkelijkste onderdeel van deze tochten rondom het gebied, maar ook de ontstaansgeschiedenis vinden mensen erg interessant. De gezelligheid en betrokkenheid wordt vergroot door de stop bij de woonboot van Eric Voorhoeve.

Ook Paul van Trigt heeft een excursie verzorgd voor een groep en op 19 april verzorgde Landschap Noord-Holland een cursus natuurbeheer voor vrijwilligers in ons gebied.

Een groot succes was de Kennemer Vogeldag op 7 april 2024. Er zijn toen vanuit het Fort benoorden Spaarndam veel excursies verzorgd o.a. naar het Landje van Gruijters maar ook naar het Munitiebos. In totaal bezochten bijna 500 bezoekers de dag. Lees het hele verslag op 100procentkluut.nl.

Ook was er communicatie via internet. Regelmatig werden er berichten geplaatst op de website en er werden 3 nieuwsbrieven verstuurd naar gemiddeld 198 ontvangers.

In april verzorgde Koen Willemsen van Landschap Noord-Holland een cursus vrijwillig natuurbeheer in het Landje van Gruijters / Johan Stuart

5. Financieel jaarverslag 2024

We zijn heel blij om te melden dat na 4 jaren met een tekort, het jaar 2024 kunnen afsluiten met een positief saldo. We danken dat vooral aan diverse giften van particulieren en aan de deelnemers van de excursies.

In kas op 1 januari 2024	€ 7.285
In kas op 31 december 2024	€ 8.855

Uitgaven

Beheer	€ 629
Organisatiekosten	€ 11
Voorlichting en communicatie	€ 173
Bankkosten	€ 265
Energie	€ 524
Totaal	€ 1.602

Inkomsten

Giften particulieren	€ 1.462
Vergoeding voor excursies	€ 825
Gift van organisaties	€ 400
Periodieke giften	€ 485
Totaal	€ 3.172

Saldo	€ 1.570
--------------	----------------

5.1 Toelichting op de uitgaven

De **beheer**kosten bestonden dit jaar uit de aanschaf van nieuw schrikdraad, organisatie van de vrijwilligerswerkdagen en enkele maaibeurten.

Onder het kopje **organisatiekosten** valt het aandenken dat we aan Simone Kerkdijk gaven bij haar afscheid.

De kosten **voorlichting en communicatie** bestaan uit de bijdrage aan de Kennemer Vogeldag (€ 68,70) en hosting van de website.

Verder de gebruikelijke **bankkosten** en kosten voor **energie** via Greenchoice. Beide posten zijn elk jaar hoger. Bij de energie komt dit vooral omdat de vaste kosten voor de aansluiting elk jaar stijgen.

5.2 Toelichting op de inkomsten

In 2024 ontvingen we van diverse mensen **giften**. Klein en groot, we zijn met alles erg blij. Daaruit blijkt de betrokkenheid die mensen voelen bij het gebied. De giften hebben er mede voor gezorgd dat we in 2024 geen tekort hadden, maar een positief financieel resultaat.

*Kemphanen
werden van mei
t/m augustus in
het Landje gezien.
Op 1 en 2 augustus
zelfs een groep van
acht exemplaren /
Ton Haver*

Voor de vijf **excursies** die we in 2024 aanboden ontvingen we € 500. Een zeer belangrijke inkomstenbron. Paul van Trigt heeft het geld dat hij ontving voor zijn excursie geschonken aan het Landje van Gruijters. Voor het faciliteren van de cursus van Landschap Noord-Holland mochten we een rekening sturen.

Onder het kopje **gift van organisatie** valt de jaarlijkse bijdrage van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland. Een hele fijne vaste inkomstenbron voor ons.

Tot slot ontvingen we in 2024 van maar liefst vier personen een **periodieke gift**. Dit is een bijdrage die mensen minimaal vijf jaren schenken. Dit samen met andere inkomsten geeft ons het vertrouwen dat we ook op langere termijn het beheer van dit gebied kunnen betalen.

De zeer grote rups van de Wilgenhoutvlinder zoekt na enkele jaren wilgenhout eten een plekje om te verpoppen in de grond. Deze liep op 15 augustus 2024 over het Liniepad / Johan Stuart

5.3 Ontwikkeling financiën in de loop van de jaren

In onderstaande tabellen staan de in- en uitgaven per soort uitgesplitst over de jaren dat de Stichting Duurzaam Natuurbeheer Landje van Gruijters bestaat.

UITGAVEN

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bankkosten	€ 19		€ 110	€ 123	€ 128	€ 180	€ 242	€ 265
Natuurbeheer	€ 312	€ 323	€ 721	€ 1.280	€ 365	€ 1.596	€ 739	€ 629
Terugbetaling lening	€ 1.036							
Energie en meterkast		€ 1.005	€ 275	€ 844	€ 133	€ 361	€ 432	€ 524
Investerings			€ 512	€ 880	€ 3.283	€ 26		
Organisatiekosten		€ 65	€ 13	€ 27	0		€ 25	€ 11
Voorlichting en communicatie			€ 40	€ 48	€ 85	€ 232	€ 287	€ 173
Excursie kosten						€ 40		
Totaal	€ 1.367	€ 1.393	€ 1.671	€ 3.202	€ 3.994	€ 2.435	€ 1.725	€ 1.602

INKOMSTEN

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Energie (terug bij eindafr.)			€ 707					
Erfenis				€ 800				
Excursie-inkomsten				€ 212	€ 553	€ 505	€ 328	€ 825
Gift van goed doel	€ 1.000	€ 900	€ 900	€ 950	€ 472	€ 400	€ 400	€ 400
Gift van particulieren		€ 1.070	€ 25	€ 35	€ 1.090	€ 615	€ 112	€ 1.462
Periodieke gift					€ 175	€ 175	€ 235	€ 485
Sponsoring			€ 1750	€ 400				
Totaal	€ 1.000	€ 1.970	€ 3382	€ 2.397	€ 2.290	€ 1.695	€ 1.088	€ 3.172

Saldo	-€ 367	€ 577	€ 1.711	-€ 805	-€ 1.704	-€ 740	-€ 637	€ 1.570
-------	--------	-------	---------	--------	----------	--------	--------	---------

Uitgaven en inkomsten in de jaren 2017 t/m 2024. Exclusief eerste gift van de J.C. Ruigrok Stichting in 2017.

6. Ontwikkelingen rondom het Landje van Gruijters

Al jaren leeft bij het Recreatieschap Spaarnwoude de wens om Fort benoorden Spaarndam een bestemming te geven. Nu staat het fort leeg. Ton Lansdaal zat mede namens het Landje van Gruijters in de Maatschappelijke Adviescommissie. Deze is echter in 2024 gestopt. Samen met andere belanghebbenden proberen we op een andere manier een vinger aan de pols te houden. Onze grootste zorg is te veel drukte rondom het Landje van Gruijters.

Verder zijn er plannen voor een beperkte recreatieve ontsluiting van de linedijken tussen Fort benoorden en Fort bezuiden Spaarndam. Eén deelproject, het fietspad tussen Fort bezuiden en de Pol is eind 2024 in voorbereiding. Het pad langs de Redoute en de realisatie van een informatiepunt bij de Slaperdijkweg staan voor 2026 op de planning.

Deze jonge Kluut werd op 3 juli gefotografeerd. Het opgroeien van de jonge Kluten baart ons enige zorg. Niet veel exemplaren 'vliegen uit' zoals dat heet / Ton Haver

7. Bestuursleden 2024

Hans Bonfrer, voorzitter
Eef van Huijssteeden, secretaris
Johan Stuart, penningmeester
Eric Voorhoeve, adviseur
Simone Kerkdijk, adviseur

Tijdens de bestuursvergadering op 12 november 2024 heeft het bestuur - met pijn in het hart - afscheid genomen van Simone Kerkdijk. Ze was betrokken bij het bestuur sinds 2018. Simone woont vlakbij het Landje en beschouwt dat als haar achtertuin. Ze kon haar werk voor het bestuur echter niet langer combineren met een drukke baan en gezin. We zullen haar enthousiasme enorm missen.

De bestuursleden en adviseurs doen hun werk onbezoldigd.

Het bestuur vergaderde op 12 november en daarnaast was er veel online-overleg. Er was op 29 mei een bespreking over de voortgang met medewerkers van Recreatieschap Spaarnwoude.

Marjolein Verdam schreef in 2024 onderstaand gedicht over het Landje van Gruijters. Marjolein is vogelaar en woont in Spaarndam en bezoekt het Landje regelmatig. Een mooie afsluiting van dit jaarverslag.

Landje van Gruijters

Net buiten Spaarndam
Tussen Fort Noord en Zuid
Langs de groene Liniedijk
Klutenparadijs

Landje van Gruijters
Landje van grutto's
Muggenlarvenvreetfestijn
Vogels heel dichtbij

Koekoek en grasmus
Temminckjestrek in mei
Kokmeeuw/kluteneilandjes
Boerenwaluwklei

Vogelaar, fotograaf
Komen van verre
Voor kleine plevieren en
Voor de lepelaars

Broedende scholeksters
Op een woonbootdak
Goudgeel glanzend goudknopje
Steltkluut, hermelijn

En als het wintert
Kun je hier schaatsen
Tussen wintertalingen
Voor de ijsbaan start

Landje van Gruijters
Landje van grutto's
Langs de groene Liniedijk
Klutenparadijs